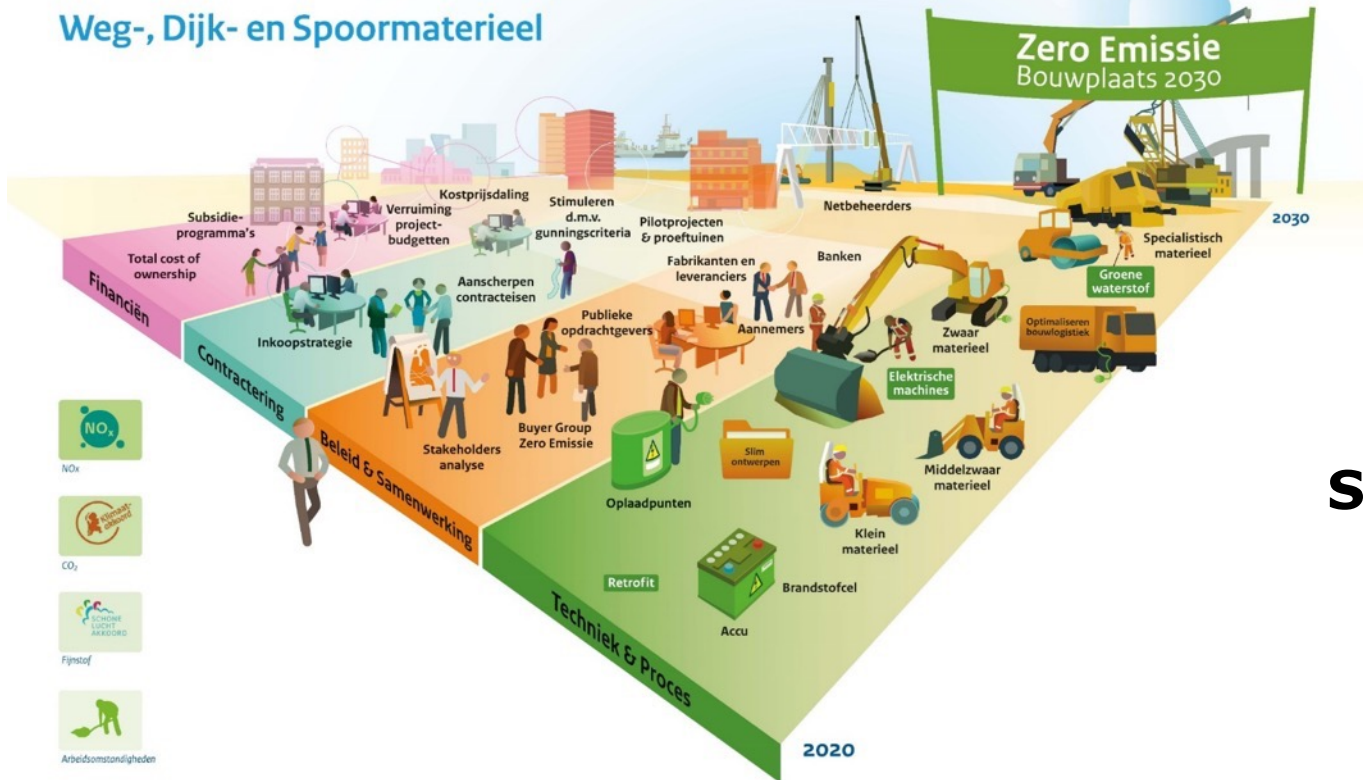

Rijkswaterstaat
Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat

Weg-, Dijk- en Spoormaterieel

Road Show KCI en SEB Op weg naar de Schone en Emissieloze Bouwplaats

Dik de Weger, Ruud Nijland
(Rijkswaterstaat)

Apeldoorn, 1 juni 2023

Waarom schoon en emissieloos bouwen?

Klimaat, CO₂

Biodiversiteit, stikstof

Luchtkwaliteit, fijnstof

SEB

Sturen op klimaatneutraal en circulair

	TYPE	SLIMMER/BETER BENUTTEN (PROCES & GEDRAG)	SCHONERE MIDDELEN	
	Industrie	Bijv. hergebruikte materialen	Bijv. hergebruikte materialen	
SCOPE ROUTE KAART SEB	Mobiele werktuigen en vaartuigen op de bouwlocatie	Bijv. minder stationair draaien	Bijv. inzet emissieloze mobiele werktuigen	SCOPE ROUTE KAART SEB
	Bouwlogistiek	Bijv. bouw hubs en prefab elementen	Bijv. inzet emissieloze vrachtwagens	
	Gebruiksfasen	Bijv. isolatie in woningbouw	Bijv. ZE weggebruikers	

DOELSTELLINGEN EN AMBITIES PROGRAMMA SEB

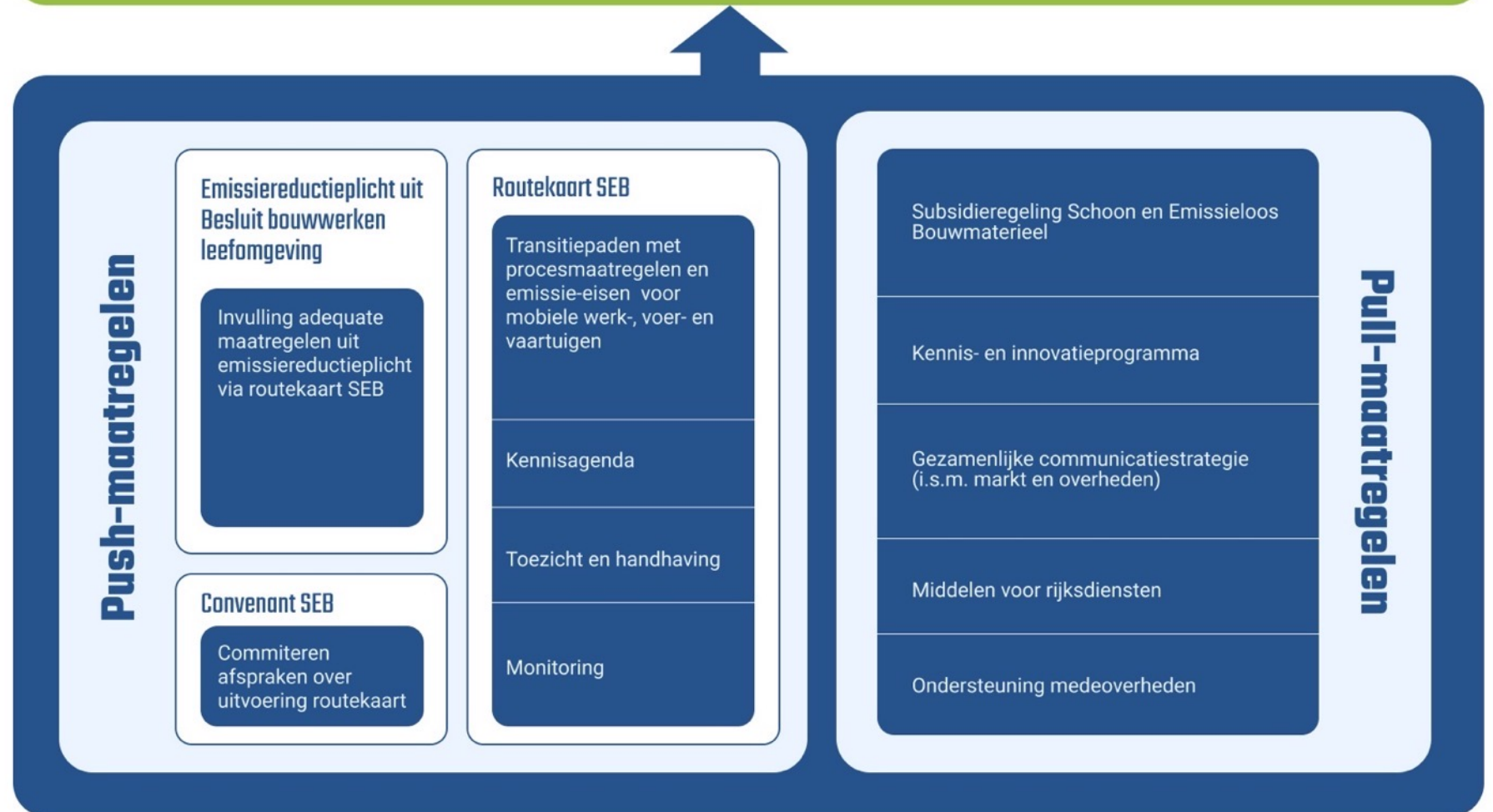
NATUURHERSTEL

KLIMAAT

GEZONDHEID

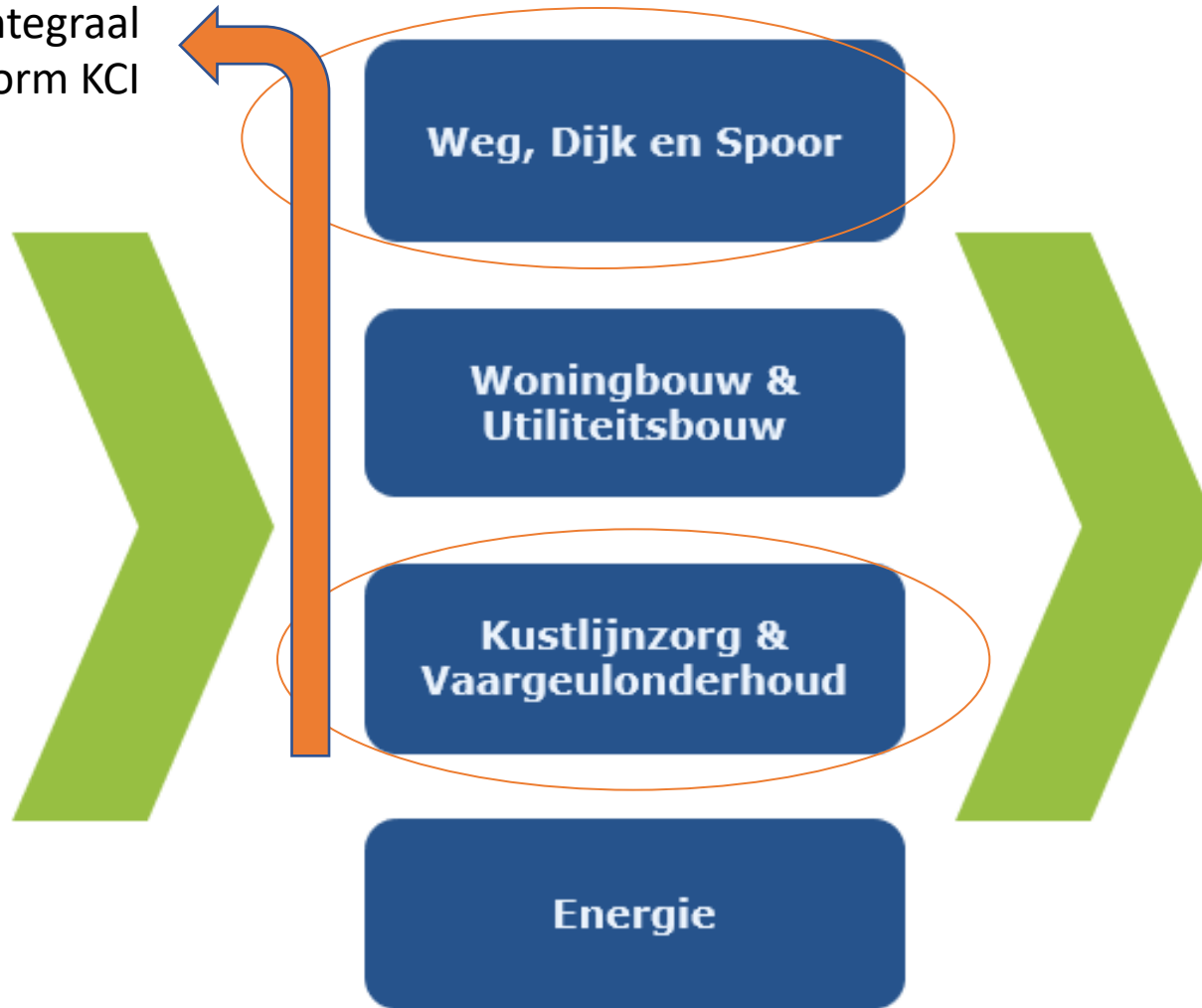

SEB

Transitiepaden

Integraal conform KCI

Transitiepaden

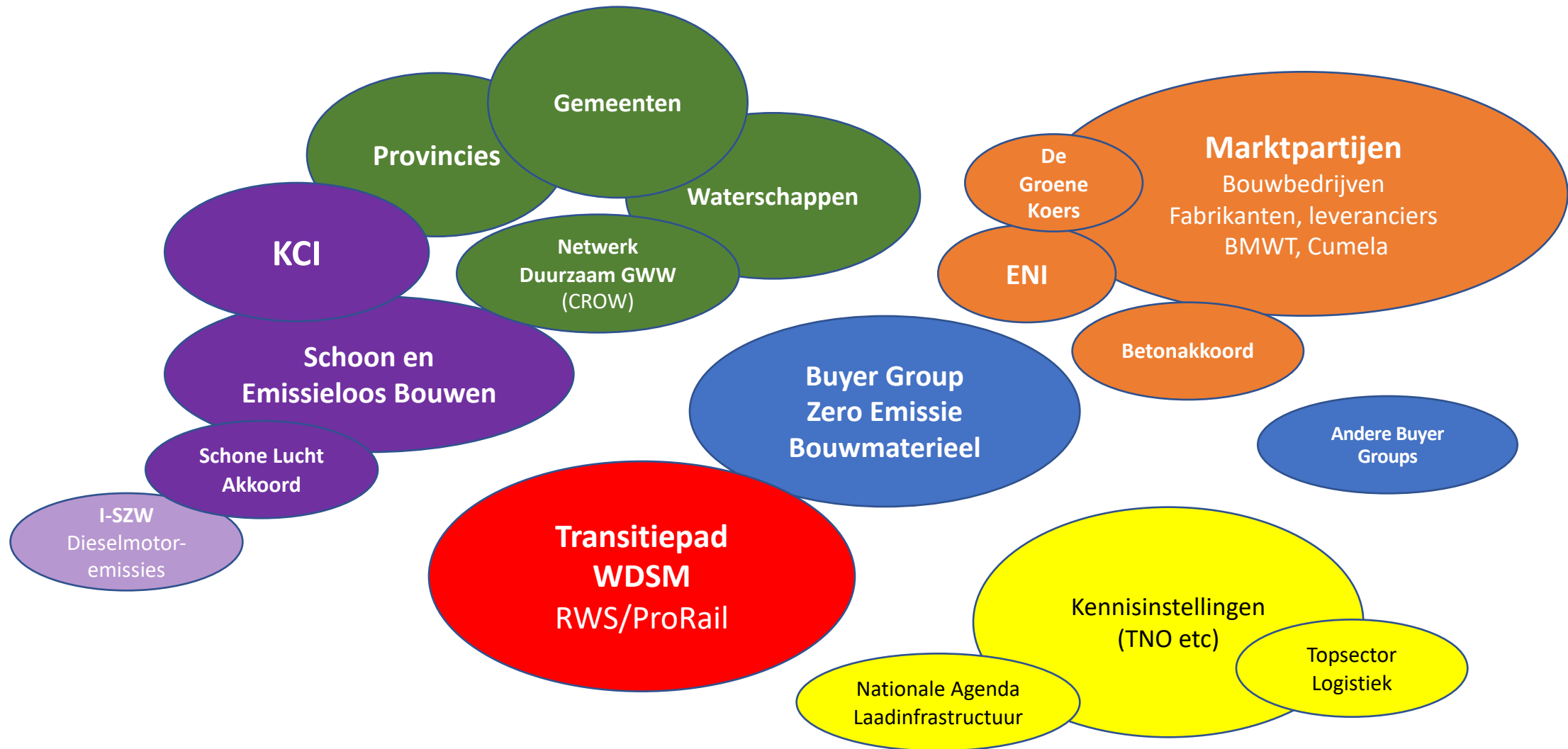

Mobiele Werktuigen
Bouw

Bouwlogistiek-
voertuigen
bouwtransport

Varend
bouwmaterieel

Stakeholders, speelveld

SEB

Routekaart & Convenant

ROUTEKAART SEB

ACHTERGROND, CONTEXT EN
UITEENZETTING MAATREGELEN

CONVENANT SEB

ONDERTEKENEN VAN
AFSPRAKEN OVER DE
UITVOERING VAN DE
ROUTEKAART

Besluitvorming
Begin juni

EU-notificatie
juni-sep

Ondertekening
medio oktober

Sturing via inkoop/opdrachtverlening

Uitgangspunten:

- Stimuleer de koplopers maar zorg dat het peloton aangehaakt blijft
- Uitvoerbaar en begrijpelijk
- Techniek-onafhankelijk

Ingroeipaden op 3 niveaus:

- Minimumniveau: lichte emissie-eisen tbv **vergunningverlening** (BBL)
- **Basisniveau**: emissie-eisen tbv opdrachtgevers, peloton
- Ambitieuus niveau: **ingroei emissieloos materieel** tbv opdrachtgevers, koploperprojecten

NIVEAUS	VAN TOEPASSING OP	TOELICHTING
MINIMUMNIVEAU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Emissie-eisen voor mobiele werktuigen 2. Vergunningsplichtige bouwprojecten en meldingsplichte bouw- en slooprojecten 3. Bouwwerken (alle) 	<p>Een invulling wettelijke emissiereductieplicht uit het Bbl Toepassing in vergunningen overheid in de rol van bevoegd gezag</p>
BASISNIVEAU	<ol style="list-style-type: none"> 1. Emissie-eisen voor mobiele werk-, voer- en vaartuigen 2. Bouw-, onderhouds-en slooprojecten 	<p>Toepassing in aanbestedingseisen door opdrachtgevende partijen (publiek en privaat) die het convenant hebben ondertekend</p>
AMBITIENIVEAU	<ol style="list-style-type: none"> 3. Bouwwerken en werken die onder dit niveau worden uitgevoerd 	<p>Toepassing in aanbestedingseisen door opdrachtgevende partijen die voor het ambitieniveau tekenen</p>

Basisniveau mobiele werktuigen

Toepassing door publieke en private opdrachtgevers

	Periode 1 2023-2024	Periode 2 2025-2027	Periode 3 2028-2029	Periode 4 2030 en verder
Licht ('minimaterieel') (<19 kW)	geen eis	geen eis	100% ZE	100% ZE
Zeer licht (19-37 kW)	stage IIIa	stage IIIa	100% ZE	100% ZE
Licht (37-56 kW)	stage IIIb	stage IIIb	100% ZE	100% ZE
Middelzwaar materieel (56-130 kW)	stage IIIb	stage IV met roetfilter	stage IV met roetfilter	stage IV met roetfilter (2030) 100% ZE (2035)
Zwaar materieel (130-560kW)	stage IIIb	stage IV met roetfilter	stage IV met roetfilter	stage IV met roetfilter (2030) 100% ZE (2035)
Specialistisch materieel (levensduur >15 jaar) Zeer zwaar materieel (>560kW)	geen eis	geen eis	Katalysator en roetfilter	100% ZE in 2035-2040
Stationair (generatoren, battery packs)	stage IIIb (tot 560 kW)	stage IV met roetfilter	100% ZE	100% ZE

Ambitieniveau

Toepassing door koploper-opdrachtgevers

	Periode 1 Start 1-1-2023	Periode 2 Start 1-1-2025	Periode 3 Start 1-1-2028	Periode 4 Start 1-1-2030
Aandeel koploperprojecten <i>(percentage projectportfolio)</i>	5-25%	25-50%	50-80%	80-95%
Arbeid ZE <i>(draaiuren x vermogen)</i>	10-30%	30-70%	70-90%	90-100%

Financiële ondersteuning (t/m 2030)

Instrument	Reeds verdeelde 1 ^e €500 miljoen	Voorgenomen verdeling aanvullende €400 miljoen	Totaal beschikbaar gemaakt
Subsidieregeling Schoon en Emissieloos Bouwmaterieel (SSEB).	€270 miljoen	€90 miljoen	€360 miljoen
Aanbestedende rijksdiensten (mogelijk inclusief TenneT)	€180 miljoen	€95 miljoen	€275 miljoen
Kennis- en Innovatieprogramma/ Kennis, Opschaling, Praktijkervaringsprogramma	€50 miljoen	€35 miljoen	€85 miljoen
Specifieke Uitkering medeoverheden (SPUK SEB)	-	€180 miljoen	€180 miljoen

En: 120 mln extra voor ontwikkeling/verbetering **laadinfra**

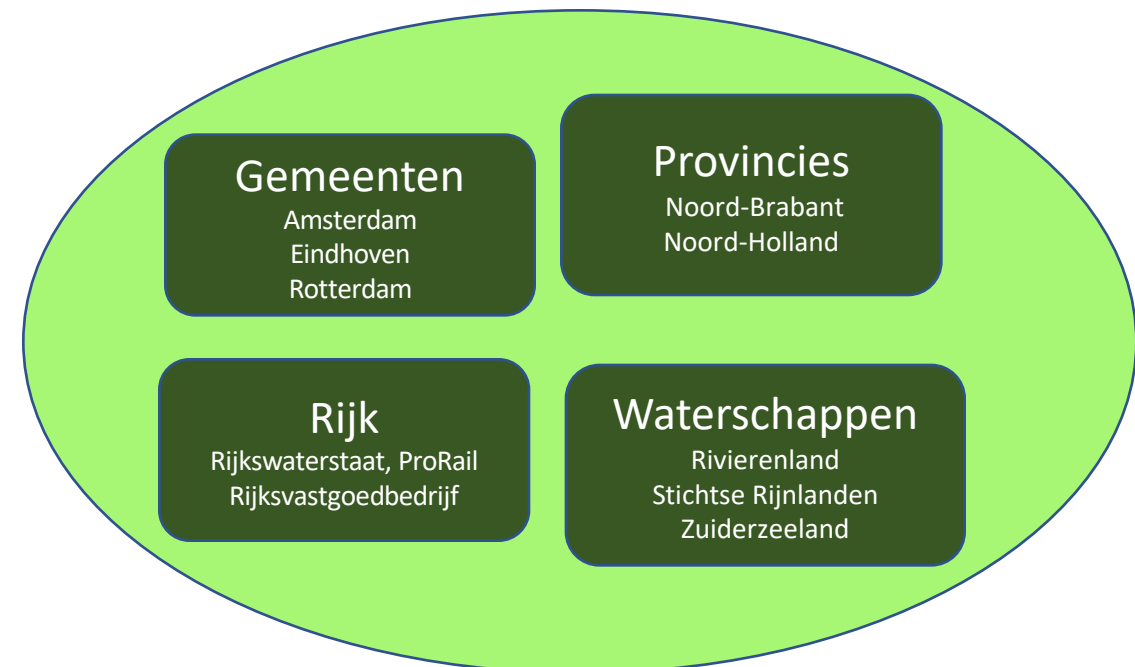
Plannen 2023 en verder

1. Uitrol in aanleg- en onderhoudsprojecten
2. Verdere uitwerking procesmaatregelen
  - Optimalisering grond- en materiaalstromen
  - Prefab bouwen
3. Stimuleren beschikbaarheid ZE materieel
  - Opschalen productiecapaciteit
4. Ontwikkeling laadinfrastructuur
  - Netverzwaring en –uitbreiding
  - Mobiele laadvoorzieningen
  - Gebruik aansluitingen derden
5. Intensieve communicatie intern en extern

Buyer Group ZE Bouwmaterieel

1. Gezamenlijk ontwikkelde marktvisie en inkoopstrategie
2. Handreiking Aanbesteden Projecten met Emissieloos Materieel
3. E-learning
4. Adviesloket

Wat kunt u morgen doen?

- Neem schoon en emissieloos werken op in de programmering van de projecten
- Raadpleeg de **Handreiking Emissieloos Aanbesteden (PIANOo)** en volg de E-learning
- **Opdrachtgevers:** Pas in nieuwe aanbestedingen de Basiseisen Routekaart SEB toe
- Kies koploperprojecten en ZE-doelen
- Zorg voor monitoring van realisatie en duurzaamheidsprestaties
- Deel kennis en ervaringen met andere stakeholders
- Marktpartijen: neem initiatief en zoek elkaar op. En werk samen met opdrachtgevers.

	Periode 1 2023-2024	Periode 2 2025-2027	Periode 3 2028-2029	Periode 4 2030 en verder
Licht ('minimaterieel') (<19 kW)	geen eis	geen eis	100% ZE	100% ZE
Zeer licht (19-37 kW)	stage IIIa	stage IIIa	100% ZE	100% ZE
Licht (37-56 kW)	stage IIIb	stage IIIb	100% ZE	100% ZE
Middelzwaar materieel (56-130 kW)	stage IIIb	stage IV met roetfilter	stage IV met roetfilter	stage IV met roetfilter (2030) 100% ZE (2035)
Zwaar materieel (130-560kW)	stage IIIb	stage IV met roetfilter	stage IV met roetfilter	stage IV met roetfilter (2030) 100% ZE (2035)
Specialistisch materieel Zeer zwaar materieel (>560kW)	geen eis	geen eis	Katalysator en roetfilter	100% ZE in 2035-2040
Stationair (generatoren, battery packs)	stage IIIb (tot 560 kW)	stage IV met roetfilter	100% ZE	100% ZE

	Periode 1	Periode 2	Periode 3	Periode 4
Aandeel koploperprojecten (percentage projectportfolio)	5-25%	25-50%	50-80%	80-95%
Arbeid ZE (draaiuren x vermogen)	10-30%	70-90%		90-100%

Informatie

- www.duurzame-infra.nl
- www.opwegnaarseb.nl
- www.pianoo.nl (thema: MVI/buyer groups/GWW)

Meer weten over de besluitvorming en over wat SEB voor gemeenten kan betekenen:

- Wencke de Niet: wencke.de.niet@minienw.nl
- Dik de Weger (Rijkswaterstaat) 06 5150 5463, dik.de.weger@rws.nl

Zo meteen

Tafels waar WDSM aan bod komt:

1. Transitiepad WDSM (inclusief Adviesloket)
2. Emissieloos materieel in de praktijk: gemeente Arnhem
3. Expeditie naar de Emissievrije Asfaltset